Maa- ja metsätalousministeriö
Jord- och skogsbruksministeriet

Muistio

7.9.2022

VN/12640/2021
VN/12640/2021-MMM-28

Hallituksen esitys laeiksi eläimistä saatavista sivutuotteista annetun lain, Harmaan talouden selvitysyksiköstä annetun lain 6 §:n ja sakon täytäntöönpanosta annetun lain 1 §:n muuttamisesta -HE 89/2022 vp

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi eläimistä saatavista sivutuotteista annettua lakia, Harmaan talouden selvitysyksiköstä annettua lakia ja sakon täytäntöönpanosta annettua lakia.

Ehdotetulla lailla pantaisiin täytäntöön EU:n eläimistä saatavia sivutuotteita koskevan täytäntöönpanoasetuksen muutoksen sallimat poikkeukset, joilla mahdollistetaan liha-luujauhon käyttö polttoaineena ilman jätteenpolttolainsäädännön vaatimusten noudattamista. Entisten eläinperäisten elintarvikkeiden ja ruokajätteen käyttö luonnonvaraisten eläinten ruokintaan kiellettäisiin

Komissiolta saadun huomautuksen johdosta kala-alan laitoksista saatavien sivutuotteiden hautaamista maahan sekä toimittamista kaatopaikoille rajoitettaisiin. Niiden hävittäminen edellä mainituilla tavoilla olisi mahdollista ainoastaan ns. syrjäisillä alueilla ja koko maan alueella pienten viikoittaisten määrien osalta. Luonnonkaloja eivät uudet rajoitukset koskisi.

Eläimistä saatavista sivutuotteista annettuun lakiin ehdotetaan lisättäväksi EU:n virallista valvontaa koskevan asetuksen täydentämisen edellyttämät säännökset. Virallisten laboratorioiden ja hyväksyttyjen omavalvontalaboratorioiden nimeämistä koskeva säännös sekä viranomaisten tarkastus- ja tiedonsaantioikeutta koskeva säännös muutettaisiin vastaamaan valvonta-asetusta. Lakiin lisättäisiin rikkomuksista ilmoituksen tehneen henkilön henkilöllisyyden suojaamista koskeva säännös.

Eläimistä saatavista sivutuotteista annettuun lakiin lisättäisiin toimijan luotettavuuden selvittämistä koskeva säännös. Samalla Harmaan talouden selvitysyksiköstä annettua lakia muutettaisiin vastaavasti. Säännös liittyy laajempaan petosten ja harmaan talouden torjuntakokonaisuuteen ruokaketjussa. Ruokavirasto voisi pyytää Harmaan talouden selvitysyksiköltä velvoitteidenhoitoselvityksen, jolla voidaan selvittää, onko toimija huolehtinut julkisoikeudellisista velvoitteistaan. Harmaata taloutta torjumalla edistetään oikeudenmukaisia käytäntöjä alalla sekä tuetaan toimijoiden toimintaedellytyksiä ja rehellistä kilpailua. Säännös vastaisi elintarvike-, rehu- ja lannoitelain vastaavaa säännöstä

Hallinnollisiin pakkokeinoihin ehdotetaan lisättäväksi hallinnollinen seuraamusmaksu, jolla voitaisiin nopeammin reagoida mahdollisiin laiminlyönteihin. Samalla ehdotetaan muutettavaksi myös sakon täytäntöönpanosta annettua lakia vastaavilta osin. Valvontaviranomainen voisi määrätä toimijan maksamaan 300 – 5000 euron suuruisen sivutuotevalvonnan seuraamusmaksun tietyistä laiminlyönneistä. Kyse on yksinkertaisemmasta sanktiomenettelystä, jolla koitetaan keventää hallinnollista taakkaa välttämällä raskaampi rangaistusprosessi. Säännös vastaa elintarvike-, rehu-, lannoite-, luomu- ja eläintautilain vastaavaa säännöstä.

Postiosoite **Postadress** **Postal Address**	**Käyntiosoite** **Besöksadress** **Office**	**Puhelin** **Telefon** **Telephone**	**Faksi** **Fax** **Fax**	**s-posti, internet** **e-post, internet** **e-mail, internet**
Maa- ja metsätalousministeriö				
PL 30 00023 Valtioneuvosto	Hallituskatu 3 A Helsinki	0295 16001 +358 295 16001		kirjaamo.mmm@gov.fi

Lisäksi eläimistä saatavista sivutuotteista annettuun lakiin tehtäisiin eräitä teknisluonteisia muutoksia ja täsmennyksiä.

Viranomaisjärjestelmä ja viranomaisten välinen tehtävänjako säilyisivät ennallaan.

Lait on tarkoitettu tulemaan voimaan syksyllä 2022.

Jakelu Maa- ja metsätalousvaliokunta

Tiedoksi